

Ein cynlluniau ar gyfer gwasanaethau tân a achub yng Ngogledd Cymru

Gwybodaeth ac ymgynghoriad cyhoeddus ar amcanion
gwella arfaethedig ar gyfer 2014-15 a'r tu hwnt

Ymgynghoriad Cyhoeddus
16^{eg} Medi 2013 i 9^{fed} Rhagfyr 2013

CYNNWYS

	Tud.
Cyflwyniad	
Cyflwyniad	4
Y cefndir	
Y cefndir diweddar	6
Ymgynghoriad yr Awdurdod yn 2012	8
Camau a gymerir yn 2013-14	10
Cynlluniau ar gyfer y Dyfodol	
Ymgynghoriad yr Awdurdod yn 2013 (ar gyfer 2014-15)	11
Cwestiynau ymgynghoriad yr Awdurdod	17
Atodiadau	
Gwybodaeth allweddol am Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru	18
I gyfeirio atynt	20

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
 Pencadlys y Gwasanaeth Tân ac Achub
 Ffordd Salesbury
 Parc Busnes Llanelwy
 Llanelwy
 Sir Ddinbych, LL17 0JJ

Gwefan www.gwastan-gogcymru.org.uk

CYFLWYNIAD

Mae'r risgiau sy'n wynebu Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn newid. Fel llawer o sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus, mae'r Awdurdod yn wynebu'r siawns o gynnydd posib mewn galw, ond â llai o arian.

Yn debyg i'r modd y mae unigolion yn mynd ati i ailasesu'r ffordd y maent yn byw ac i adolygu eu cynlluniau ar gyfer y dyfodol, mae'r Awdurdod hefyd yn gorfod ailystyried sut y mae'n darparu ac yn cyflwyno ei wasanaethau fel ei fod yn y sefyllfa orau i ddarparu gwasanaethau effeithiol o safon uchel yng Ngogledd Cymru dros yr 20 neu'r 30 mlynedd nesaf.

Nod yr Awdurdod yw darparu gwasanaethau sy'n gwella'n barhaus, a hynny yn y ffordd fwyaf effeithiol ac effeithlon bosib gyda'r arian sydd ar gael. Fel arfer, mae hyn yn golygu cyflwyno ffyrdd newydd ac arloesol o wneud pethau.

Un elfen bwysig o'r gwelliant parhaol hwnnw yw'r pwyslais mae'r Awdurdod yn ei roi ar gydweithio â sefydliadau eraill yn y sector gyhoeddus. Wrth wneud hyn, gall yr Awdurdod sicrhau nifer o welliannau gwirioneddol effeithiol yn ei ganlyniadau (e.e. wrth weithio ag ystod o sefydliadau eraill yng Ngogledd Cymru i adnabod a chefnogi pobl sy'n agored i niwed) ac yn ei effeithlonrwydd (e.e. wrth weithio â Heddlu Gogledd Cymru yn y Ganolfan Gyfathrebu ar y Cyd, i reoli ein hadeiladau ac wrth daclo'r broblem llosgi bwriadol).

Mae'r Awdurdod yn gwbl ymrwymedig i gynyddu'r cydweithio a wneir lle bynnag bo modd. Mae'n cymryd rhan weithredol yng ngwaith y Byrddau Gwasanaethau Lleol yng Ngogledd Cymru, ac yn gweithio'n agos iawn gyda'r ddau Awdurdod Tân ac Achub arall yng Nghymru. Mae'r Pwyllgor Materion Cenedlaethol yn enghraifft wych o'r tri Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru yn dod at ei gilydd i yrru ymlaen â'r agenda gydweithio ar draws Cymru.

Ers i'r Awdurdod gael ei greu yn 1996 mae wedi meithrin dealltwriaeth dda o broffil y risg a'r anghenion busnes yn yr ardal sydd o dan ei ofal. Yn ystod yr amser hwnnw mae wedi gweld gostyngiad derbyniol yn nifer y tanau yn yr ardal a gostyngiad cyson yn nifer y bobl sy'n cael eu hanafu gan dân.

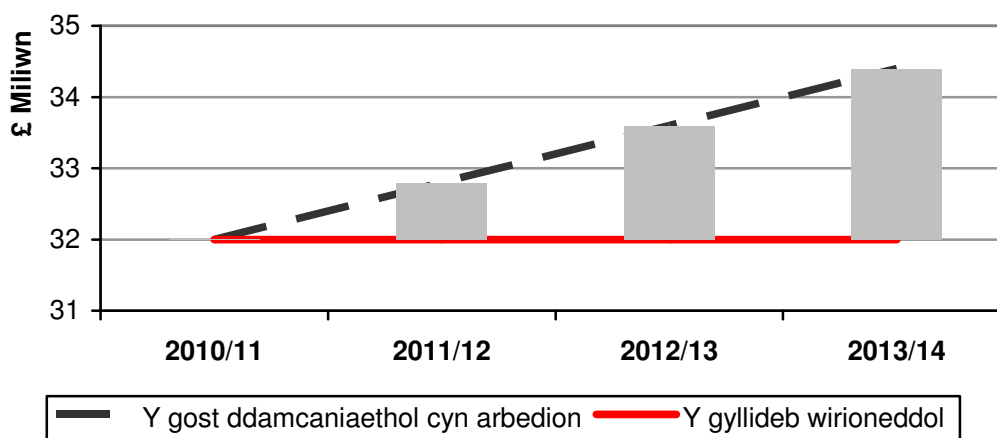
Yr her nawr yw cynnal y llwyddiant hwn ar adeg o heriau digynsail a galw posib ar wasanaethau. Mae'n anodd rhagweld yn sicr beth fydd y newidiadau a ddaw dros y degawd nesaf, ond mae modd gwneud asesiad rhesymol o'r pwysau tebygol, a symud i gyfeiriad lliniaru'r rheini cyn iddynt fod yn rhy anodd i'w trechu.

Rydym wedi ymrwymo i wneud Gogledd Cymru yn ardal fwy diogel i fyw ynddi, i weithio ynddi ac i ymweld â hi. Gobeithio y byddwch yn ystyried ein cynigion ac yn gadael inni wybod beth yw eich barn – boed chi'n cytuno â ni ai peidio, neu'n gallu cynnig dewisiadau gwell.

Y CEFNDIR DIWEDDAR

Arbedion a wnaed gan yr Awdurdod

Rhoddodd y dirywiad economaidd cenedlaethol, ynghyd â chanlyniadau'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant yn Nhachwedd 2010, arwydd o lefel y toriadau i wasanaethau cyhoeddus oedd i'w disgwyl. Yn Rhagfyr y flwyddyn honno, penderfynodd yr Awdurdod rewi'r gyllideb flynyddol ar gyfer rhedeg y Gwasanaeth ar £32 miliwn am dair blynedd.

Ystyr hyn mewn termau real oedd y byddai unrhyw gynnydd mewn costau yn y blynnyddoedd hynny (ee oherwydd chwyddiant neu gynnydd mewn costau tanwydd) wedi gorfod cael ei dalu o'r gyllideb gyfredol: felly bob blwyddyn byddai'n rhaid tynnu tua £800,000 o rai rhannau o'r Gwasanaeth er mwyn talu am gynyddiadau nad oedd modd eu hosgoi. I gyd, erbyn diwedd y drydedd flwyddyn (2013/14), roedd yn rhaid sicrhau £2.45 miliwn y flwyddyn o arbedion.

Y CEFNDIR DIWEDDAR

Sut y cafwyd yr arbedion?

Yn 2011/12

- £200,000 wedi ei ryddhau drwy edrych yn fanwl iawn ar linellau penodol yn y gyllideb, a chytuno y dylai'r hyn a gynlluniwyd yn wreiddiol ddod i ben yn llwyr neu gael ei leihau.
- £50,000 wedi ei dorri o'r gyllideb Diogelwch Tân Cymunedol.
- £90,000 wedi ei dorri o'r gyllideb Staff Cefnogol.
- £460,000 wedi ei dorri o'r gyllideb rheolwyr gweithredol drwy ailstrwythuro'r trefniadau Gofal Swyddogion.
- £30,000 wedi ei dorri o gyllideb yr Ystafell Reoli drwy ailstrwythuro'r trefniadau staffio.

Yn 2012/13

- Cafodd llinellau unigol yn y gyllideb eu torri neu eu lleihau eto, gan ryddhau £150,000.
- £50,000 arall wedi ei dorri o'r gyllideb Diogelwch Tân Cymunedol.
- £90,000 arall wedi ei dorri o'r gyllideb Staff Cefnogol.
- £500,000 wedi ei ryddhau o gyllideb cyflogau diffoddwyr tân gweithredol drwy newid y ffordd y caiff eu shifftiau eu cylchrestru ond heb leihau nifer y diffoddwyr tân sydd ar griwiau at argyfyngau.

Yn 2013/14

- Cafodd llinellau unigol yn y gyllideb eu torri neu eu lleihau am y trydydd tro, gan ryddhau £70,000 pellach.
- £50,000 arall wedi ei dorri o'r gyllideb Diogelwch Tân Cymunedol.
- £180,000 arall wedi ei dorri o'r gyllideb Staff Cefnogol.
- £500,000 pellach wedi ei ryddhau o gyllideb cyflogau diffoddwyr tân gweithredol drwy newid y ffordd y caiff eu shifftiau eu cylchrestru (fel uchod).

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2012

Cynigion Drafft 2013-14 at ddiben Ymgynghori

Yr hydref diwethaf (2012) cynhaliodd yr Awdurdod ymgynghoriad cyhoeddus ar ei Amcanion Gwella drafft ar gyfer 2013-14.

Dyma'r hyn a gynigiodd yr Awdurdod ar gyfer 2013-14:

A. parhau i fynd ynglŷn â'i ddau Amcan Gwella, sef:

1. atal marwolaethau ac anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn anheddau
2. lleihau costau rhedeg y Gwasanaeth

ynghyd â'r canlynol:

B. cynnal dau brosiect newydd a fyddai'n bwydo i mewn i Amcanion Gwella'r Awdurdod ar gyfer 2014-15 drwy wneud y canlynol:

1. dyfeisio cynllun ariannol tair blynedd ar gyfer 2014/15 ac ymlaen
2. edrych ar ffyrdd eraill o ddarparu gwasanaethau tân ac achub yng Ngogledd Cymru.

Daeth y ddau brosiect o ganlyniad i'r ffaith fod asesiad manwl yr Awdurdod o'r risgiau sy'n wynebu ei weithrediadau yn y dyfodol wedi dangos y byddai angen iddo baratoi ar gyfer bygythiadau mewn tri maes, sef:

- galw cynyddol am wasanaethau;
- llwyth gwaith sy'n mynd yn fwyfwy anodd ei ragweld; ac
- effeithiau adeg heriol yn ariannol.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2012

Yr Ymateb i Ymgynghoriad 2012

Derbyniodd yr Awdurdod ryw 170 o wahanol sylwadau, safbwyntiau a chwestiynau drwy'r ymgynghoriad cyhoeddus. At ei gilydd, roedd yr ymateb yn cefnogi'r hyn a gynigid, gyda 74% o'r ymatebion yn cytuno â'i ddewis o flaenoriaethau ar gyfer 2013-14.

Yn yr ymgynghoriad yn 2012, fe wnaeth yr Awdurdod amlinellu rhai o'r anawsterau sy'n ei wynebu wrth gynnal y gofal tân mewn ardaloedd sy'n wledig yn bennaf. Er mwyn goleuo ei strategaeth ar gyfer y dyfodol, roedd un cwestiwn wedi gofyn i'r cyhoedd feddwl sut y byddent yn ymateb petaent yn gorfod gwneud dewis anodd rhwng y canlynol:

- a) cadw gorsaf dân ar agor oherwydd ei bod yn agos at eu cartref, ond derbyn na fydd ar gael am sawl awr yr wythnos, ynteu
- b) cael gorsaf dân sy'n wastad yn barod i ymateb, ond gan dderbyn ei bod sawl milltir ymhellach o'u cartref.

Roedd mwyafrif clir (tua dau draean o'r ymatebion) yn dweud y byddent, petaent yn gorfod dewis, yn dewis opsiwn b), ond roedd llawer yn gyndyn o dderbyn y dylid gwneud y math yma o ddewis.

Roedd nifer o'r ymatebion yn cydnabod yr angen i leihau costau, cynyddu effeithlonrwydd a lleihau aneffeithlonrwydd, ond nid ar draul 'gwasanaethau rheng flaen' a ddylid, yn eu tyb nhw, gael eu hamddiffyn yn fwy na dim. Yn ddiddorol, roedd y rhan fwyaf o'r awgrymiadau am effeithlonrwydd ac arbed costau yn bethau yr oedd yr Awdurdod eisoes wedi ymdrin â nhw, megis lleihau costau'r ochr reoli a'r ochr gefnogol (gweler tud. 7).

CAMAU GWEITHREDU YN YSTOD 2013-14

Camau Arfaethedig 2013-14

Ar ôl ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad, fe wnaeth yr Awdurdod roi ei gynlluniau ar waith ar gyfer cyflawni ei Amcanion Gwella yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol.

Yn ogystal â lleihau'r gyllideb £800,000 arall (gweler yr adran flaenorol), mae gan yr Awdurdod gynlluniau yn eu lle ar gyfer eleni i wneud y canlynol:

- cyflwyno'r Strategaeth Diogelwch Cymunedol/Lleihau Risg
- monitro'n barhaus y tanau mewn anheddau a'r hyn sy'n eu hachosi
- cael cyfranogiad sefydliadau sy'n bartneriaid inni wrth ddysgu gwersi o ganlyniad i danau mewn anheddau er mwyn lleihau'r tebygolrwydd eu bod yn digwydd eto
- archwiliad ac adolygiad o'r ffactorau a allai gyfrannu at y ffaith fod rhai pobl yn arbennig o agored i danau, gan groesgyfeirio pan fo'n briodol at y nodweddion gwarchodedig dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010
- adolygiad o drefniadau cyfredol y Gwasanaeth gyda sefydliadau sy'n bartneriaid inni ar gyfer cynnal archwiliadau diogelwch tân yn y cartref ac atgyfeirio pobl sydd yn arbennig o agored i danau
- monitro'r modd y mae'r Gwasanaeth yn cadw at yr ymrwymadau a wnaed drwy'r Siarter newydd ar Ymateb i Danau mewn Anheddau.

Yng Nghynllun Cyfunol yr Awdurdod i Leihau Risg a Gwella 2013-14, a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2013, ceir rhagor o fanylion am y camau hyn a pha allbynnau a chanlyniadau mesuradwy y gellid eu disgwyl.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

Erbyn hyn, mae'r Awdurdod yn mynd i mewn i'r cam nesaf o'i waith cynllunio. Mae'r risgiau sy'n wynebu'r Awdurdod yn parhau, a rhaid mynd i'r afael â rhai heriau tymor hir o hyd.

Mae'r Awdurdod yn cynnig tri Amcan Gwella i'w mabwysiadu yn 2014-15.

Mae'r Amcan Gwella cyntaf yn cael ei gario drosodd o'r blynyddoedd blaenorol, gan adlewyrchu ymrwymiad parhaus yr Awdurdod i atal marwolaethau ac anafiadau oherwydd tân.

Mae'r ail Amcan Gwella yn adlewyrchu dull gwahanol o ariannu'r Gwasanaeth wrth iddo ddod i ddiwedd y cyfnod o rewi'r gyllideb am dair blynedd.

Mae'r trydydd Amcan Gwella yn adlewyrchu'r ffaith fod yr Awdurdod yn cydnabod yr angen i ddarparu gwasanaethau tân ac achub cynaliadwy a fforddiadwy yng Ngogledd Cymru yn y tymor hir.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

Amcan Gwella Arfaethedig 1

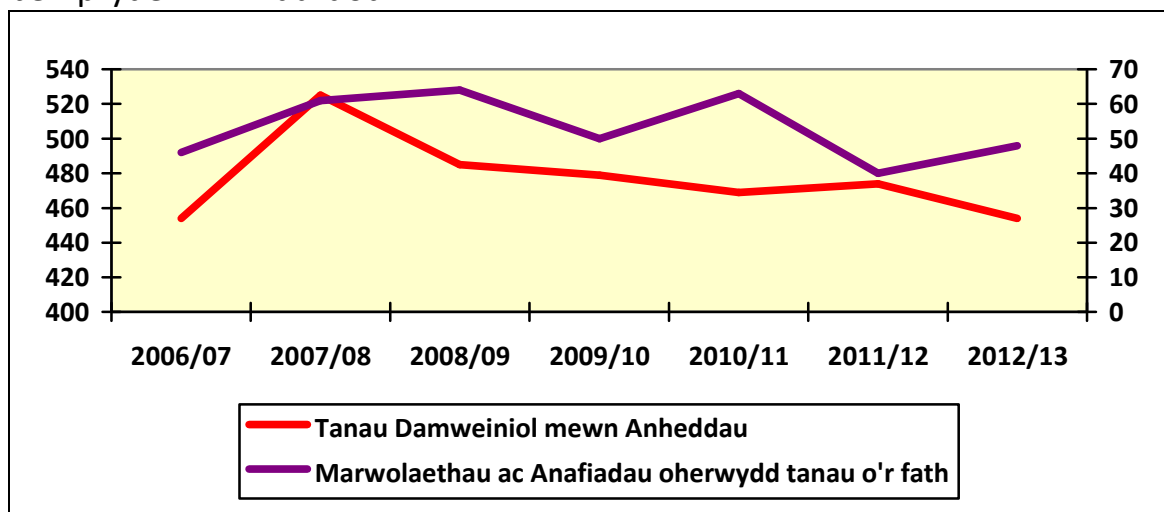
Cynorthwyo i gadw pobl a chymunedau'n ddiogel trwy atal marwolaethau ac anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi.

Pam y dewiswyd hyn yn amcan?

Oherwydd bod cadw pobl yn ddiogel yn ganolog i'r hyn y mae'r Awdurdod yn ei wneud, ond hefyd oherwydd ei bod yn gwneud llawer mwy o synnwyr i atal digwyddiadau rhag digwydd yn hytrach na dim ond ymateb iddynt bob tro y maent yn digwydd.

Heblaw am yr effaith gadarnhaol ar bobl, maent yn costio llai hefyd, oherwydd am bob anaf a gaiff ei hatal, bydd arbediad cost cysylltiedig mewn rhannau eraill o'r gwasanaethau cyhoeddus.

Ond er rhai llwyddiannau nodedig yn gostwng nifer cyffredinol yr achosion o danau dros y blynyddoedd diwethaf, mae marwolaethau ac anafiadau mewn tanau mewn anheddau yng Ngogledd Cymru yn dal i beri pryder i'r Awdurdod.

Ers llawer blwyddyn, mae'r Awdurdod yn atgoffa pobl bod atal yn well na diffodd, ac mae'n dal i gredu hynny. Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i gadw ei darged blynyddol o gynnal 30,000 o Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref i aelwydydd yng Ngogledd Cymru, ond mae demograffeg yr ardal, a'r ymddygiadau a ganfuwyd yn golygu y bydd, efallai, angen cynyddu'r gwaith ataliol er mwyn cadw i fyny.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

Amcan Gwella Arfaethedig 2

Gweithredu cynllun ariannol 3 blynedd ar gyfer 2014/15 i 2016/17 sy'n ariannu lefel gyfredol y gwasanaeth, ond sy'n ceisio cyfyngu ar y gost o wneud hynny i gyfateb i £1 y flwyddyn y pen yn ychwanegol.

Pam y dewiswyd hyn yn amcan?

Ers 2010/11, mae'r gyllideb wedi aros yr un fath, ac mae costau rhedeg y Gwasanaeth wedi gostwng. Sicrhawyd hyn drwy'r hyn y gellid ei alw'r doriadau 'mewnol', gyda phrin iawn o newidiadau gweladwy o'r tu allan. I'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr y gwasanaeth, mae'n siŵr na fyddent wedi gweld fawr o wahaniaeth.

Fodd bynnag, cyrhaeddwyd y pwynt lle y byddai parhau i rewi'r gyllideb yn cael effaith weladwy iawn ar y gwasanaethau tân ac achub a ddarperir yng Ngogledd Cymru, ac nid yw'r Awdurdod yn meddwl mynd ar ôl hynny. Dyna pam bod yr Awdurdod yn bwriadu newid ei ddull o ymdrin â'i gyfnod nesaf o gynllunio'r gyllideb am dair blynedd.

Mae'r Awdurdod yn bwriadu cynyddu'r gyllideb flynyddol ddigon i gynnal y lefel gyfredol o wasanaeth, gan ofalu na ddylai lefel y cynnydd blynyddol yng Ngogledd Cymru gyfateb i fwy na £1 y flwyddyn y pen yn ychwanegol.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

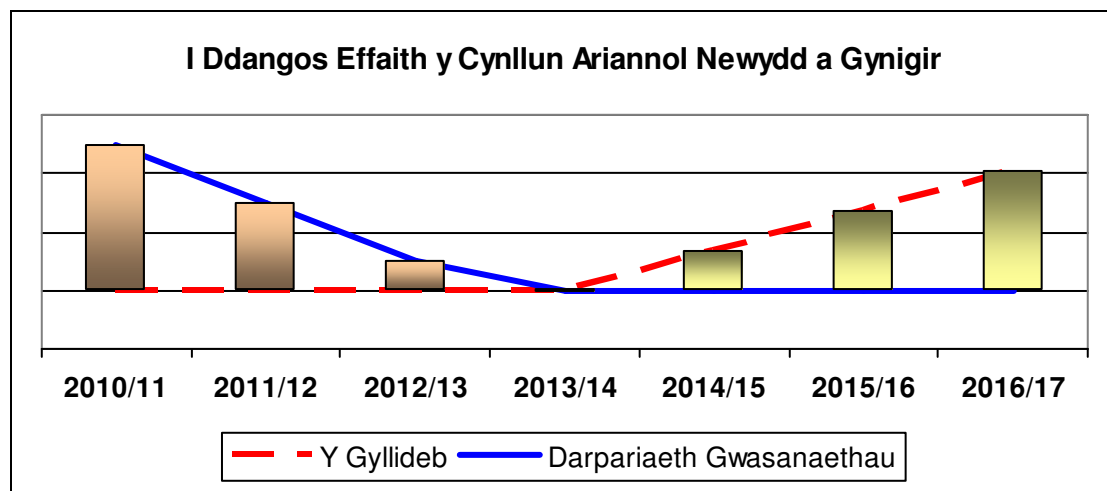
Yn ddamcaniaethol, beth fyddai rhagor o doriadau yn ei olygu?

Petai'r Awdurdod yn peidio â gwneud y cynnydd hwn, ac yn penderfynu rhewi'r gyllideb am dair blynedd arall, byddai hynny'n golygu lleihau costau rhedeg y Gwasanaeth £3.3 miliwn ar ben y £2.45 miliwn sydd eisoes wedi ei dynnu dros gyfnod y cynllun ariannol tair blynedd diwethaf.

- **Byddai sicrhau £3.3 miliwn o arbedion yn golygu gorfod:**
- cau 7 o orsafoedd tân y system RDS, a thrwy hynny gael gwared yn barhaol ar 100 o swyddi diffoddwyr tân **YNGHYD Â**
- cael gwared ar un injan dân amser cyflawn o'r gwasanaeth yn Wrecsam (yr unig orsaf dân yng Ngogledd Cymru sydd â dwy), ac felly gael gwared yn barhaol ar 28 o swyddi diffoddwyr tân **YNGHYD Â**
- cael gwared ar beiriannau tân y system RDS, ac felly gael gwared yn barhaol ar 100 o swyddi diffoddwyr tân o'r gorsafoedd dân amser cyflawn yng Nghaergybi, Caernarfon, Bangor, Llandudno, Bae Colwyn, y Rhyl, Queensferry a Wrecsam, gan adael dim ond un injan dân ar bob gorsaf.

Ar ôl cadw'r gyllideb ar yr un lefel ers 2010/11, mae costau darparu'r Gwasanaeth wedi gostwng £2.45 miliwn.

Ar gyfer y dyfodol, y cynnig yw cadw lefel y gwasanaeth yr un fath, hyd yn oed os yw hyn yn golygu cynyddu'r gyllideb fymryn i ariannu hynny.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

Faint fyddai hynny'n ei ychwanegu at y gost?

Mae'r Awdurdod yn gwybod yn iawn bod pob gwasanaeth cyhoeddus yn gorfod cyfyngu ar ei wariant, ac nid yw'r gwasanaeth tân ac achub wedi ei warchod rhag effeithiau hinsawdd ariannol mor galed.

Byddai cyllideb ychwanegol yr Awdurdod Tân ac Achub yn dod gan y chwe chynghor sir yng Ngogledd Cymru. Felly, mae'n addo ceisio cyfyngu ar faint yr effaith cyllidebol ar yr awdurdodau cyfansoddol i gyfanswm sy'n cyfateb i £1 y flwyddyn y pen yn ychwanegol.

Er gwybodaeth, yn ôl ffigurau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru:

Roedd y gwariant refeniw y cyllidebwyd ar ei gyfer yn Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn 2013/14 yn cyfateb i **£46 y pen** o'r boblogaeth¹.

Amcangyfrif poblogaeth canol blwyddyn Gogledd Cymru yn 2012/13 oedd 688,417, gan godi i 698,664 amcanol erbyn 2016/17².

¹ SDR 97/2013 Gwariant Refeniw Awdurdodau Lleol wedi'i gyllidebu 2013-14, Tabl 2.
<http://wales.gov.uk/docs/statistics/2013/130618-local-authority-budgeted-revenue-expenditure-2013-14-en.pdf> (Saesneg yn unig).

² www.StatsWales.Wales.gov.uk Amcanestyniadau poblogaeth yn ôl awdurdod lleol a blwyddyn.

YMGYNGHORIAD YR AWDURDOD YN 2013

Amcan Gwella Arfaethedig 3

Sicrhau bod Gogledd Cymru yn cael y lefel orau o wasanaeth o fewn y cyfyngiadau ariannol, gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau rheoli er mwyn cael y gofal tân ac achub gorau posibl yn yr ardal.

Pam y dewiswyd hyn yn amcan?

Yn ei ymgynghoriad cyhoeddus y llynedd, fe wnaeth yr Awdurdod esbonio rhai o anawsterau darparu gwasanaethau tân ac achub mewn ardaloedd sy'n wledig yn bennaf. Yng Ngogledd Cymru, gorsafoedd tân yn cael ei criwio gan diffoddwyr tân sy'n gweithio ar y system RDS yw'r rhan fwyaf o orsafoedd, gydag aelodau'r criwiau'n derbyn tâl cadw blynyddol a ffioedd am droi allan at ddigwyddiadau.

Mae mwyafrif helaeth staff y system RDS yn gwbl ymroddedig i'w gwaith, ond mae'n dod yn fwyfwy anodd i ddenu a chadw staff sy'n gallu darparu gofal tâl a gwneud swydd lawn amser gyda'u prif gyflogwr. Roedd y system ddyletswydd hon yn gweddu'n dda iawn i'r cenedlaethau a fu gan fod pobl fel arfer yn aros o fewn eu cymunedau heb deithio ymhell i weithio na hamddena, a gallai cwmnïau fforddio cyflogi llawer o staff. Ond bellach, mae'r prif gyflogwyr dan bwysau i weithredu gyda chyn lleied o weithwyr ag y bo modd, gan ei gwneud yn llai tebygol y gallant fforddio caniatáu i'w staff adael eu lle gwaith i fynd at argyfwng ar ran y Gwasanaeth Tân ac Achub.

Mae aelodau o'r Gwasanaeth wedi bod yn edrych ar ffyrdd gwahanol o ddarparu gwasanaethau tân ac achub, ac wedi ymweld â nifer o Wasanaethau Tân ac Achub mewn rhannau eraill o'r Deyrnas Unedig i weld pa ddulliau gwahanol sydd ar waith. Cymysg yw'r adroddiadau a gafwyd, gyda rhai o'r dulliau gwahanol yn rhy newydd inni allu mesur y goblygiadau llwyr o'u mabwysiadu.

Gan gymryd cynaliadwyedd a fforddiadwyedd gwasanaethau yn y tymor hir fel egwyddorion arweiniol, mae'r Awdurdod yn cynnig y dylai'r gwaith o ganfod opsiynau amgen addas ar gyfer darparu gwasanaethau tân ac achub yng Ngogledd Cymru barhau i ddatblygu.

RHOWCH EICH BARN

Hoffem annog pawb sydd â diddordeb yng Ngwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru i ddweud wrthym beth maent yn ei feddwl o'n Hamcanion Gwella ar gyfer 2014-15.

Anfonwch eich sylwadau, os gwelwch yn dda:

Drwy lythyr i:

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Pencadlys y Gwasanaeth Tân ac Achub
Ffordd Salisbury
Parc Busnes Llanelwy, Llanelwy
Sir Ddinbych, LL17 0JJ

Drwy e-bost i:

dyfodoltan@gwastan-gogcymru.org.uk

Gallwch hefyd ymweld â

www.gwastan-gogcymru.org.uk

@northwalesfire – Twitter

www.facebook.com/northwalesfireservice

GWYBODAETH ALLWEDDOL AM WASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

	2011-12	2012-13
Cyllideb refeniw	£31.933 miliwn	£31.772 miliwn
Grantiau a dderbyniwyd	£2.692 miliwn	£2.299 miliwn
Gwariant cyfalaf	£4.491 miliwn	£2.865 miliwn
Gorsafoedd tân	44	44
Injanau tân	54	54
Pobl a gyflogir ar 31 Mawrth	983	900
Tanau yr aethpwyd atynt	3,165	2,349
Argyfyngau nad oeddent yn danau ac yr aethpwyd atynt	990	1,204
Galwadau diangen yr aethpwyd atynt	3,566	3,249
Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref a gynhaliwyd	28,472	22,201

Ceir rhagor o wybodaeth ar ein gwefan, neu gallwch gysylltu â ni yn y cyfeiriad sydd ar y dudalen gynnwys.

I GYFEIRIO ATYNT

Ffynonellau gwybodaeth allanol defnyddiol:

www.statswales.wales.gov.uk

<http://www.infobasecymru.net/IAS/>

Dyletswyddau a Deddfwriaeth Allweddol

Mae'r Awdurdodau Tân ac Achub yn gweithredu o fewn fframwaith deddfwriaethol a rheoleiddiol cymhleth, sy'n cynnwys:

- Deddf y Gwasanaethau Tân ac Achub 2004
- Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005
- Deddf Argyfyngau Sifil 2004
- Mesur Llywodraeth Leol 2009
- Fframwaith Cenedlaethol Tân ac Achub Cymru o 2012 ymlaen

Cyfraniadau ariannol

Caiff y gwariant refeniw ei ariannu gan y chwe awdurdod cyfansoddol, i gyd-fynd â'u poblogaeth. Dyma'r cyfraniadau:

Awdurdod	Cyfraniad 2012/13 £	Amcangyfrif poblogaeth 2013	Cyfraniad 2013/14 £	% Newid
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	5,206,959	112,988	5,198,570	-0.16%
Cyngor Sir Ynys Môn	3,219,270	69,903	3,216,231	-0.09%
Cyngor Gwynedd	5,525,827	119,713	5,507,985	-0.32%
Cyngor Sir Ddinbych	4,569,316	99,840	4,593,630	+0.53%
Cyngor Sir y Fflint	6,981,590	151,165	6,955,089	-0.38%
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	6,269,049	136,938	6,300,506	+0.50%
Cyfanswm	31,772,011	690,547	31,772,011	

(Mae'r newidiadau fesul awdurdod yn adlewyrchu newidiadau yn y boblogaeth.)

I GYFEIRIO ATYNT

Cynlluniau gwario yn 2013-14:

	Cyllideb 2012/13 £	Cyllideb 2013/14 £
Gweithwyr	23,048,716	22,945,848
Adeiladau	1,279,800	1,310,347
Trafnidiaeth	1,148,051	1,178,052
Cyflenwadau	3,009,194	2,979,346
Asiantaeth	319,000	322,000
Gwasanaethau Cefnogi	323,700	377,960
Costau Ariannu Cyfalaf	2,923,050	2,946,623
Cyfanswm	32,051,511	32,060,176
Incwm	-279,500	-288,185
Gwariant Net	31,772,011	31,772,011

I GYFEIRIO ATYNT

Staffio

Ar 31/03/2013	Swyddi	Cyfwertth â Llawn Amser	Nifer gweith -wyr
Staff gweithredol amser cyflawn <i>Mae 74% o'r swyddi hyn ar orsafoedd tân. Mae'r gweddill yn swyddi uwch reoli a swyddi arbenigol, gan gynnwys hyfforddi a gwaith ataliol.</i>	242	254	254
Staff gweithredol y system RDS <i>Mae'r holl swyddi hyn ar orsafoedd tân.</i>	557	406.5	467
Staff yr Ystafell Reoli <i>Mae 86% o'r swyddi hyn yn llwyr yn yr ystafell reoli. Mae'r gweddill yn swyddi rheolwyr canol ac uwch reolwyr, gan gynnwys hyfforddiant yn yr ystafell reoli a rheoli parhad busnes.</i>	28	28.75	32
Staff anweithredol <i>Mae'r swyddi hyn mewn gwahanol swyddogaethau, gan gynnwys rheoli'r fflyd, cynnal a chadw adeiladau, TGCh, cyllid a'r gyflogres, adnoddau dynol, cyfathrebu corfforaethol a gweinyddu. Mae 31% mewn diogelwch tân a diogelwch tân cymunedol.</i>	145.57	137.42	147
Cyfansymiau	972.57	826.67	900

Salwch ac anafiadau ymhlith staff

Yn 2012/13:

- Collwyd cyfanswm o 1,267 o ddiwrnodau neu shifftiau oherwydd absenoldeb salwch tymor byr, a chollwyd 3,263 o ddiwrnodau neu shifftiau oherwydd absenoldeb salwch tymor hir. Mae hyn yn cyfateb i 10.5 o ddiwrnodau neu shifftiau am bob person (ac eithrio staff y system RDS.)
- Bu 7 o ymddeoliadau ar sail afiechyd yn ystod y flwyddyn.
- Anafwyd 29 o ddiffoddwyr tân mewn digwyddiadau ar yr ochr weithredol. Ni chafodd neb anafiadau angheuol nac anafiadau mawr i'w hadrodd o dan Reoliadau RIDDOR. Roedd y 29 o anafiadau hyn (cyfanswm) yn golygu colli cyfanswm o 559 o ddiwrnodau dyletswydd arferol oherwydd absenoldeb salwch.

I GYFEIRIO ATYNT

Gorsafoedd Tân

Mae 44 o orsafoedd tân yng Ngogledd Cymru.

- 3 o orsafoedd shiftiau amser cyflawn
- 5 o orsafoedd criw dydd
- 36 o orsafoedd y system RDS

Peiriannau tân

Mae un peiriant tân a chriw'r system RDS ymhob gorsaf heblaw am Bwllheli, lle mae dwy (45).

Hefyd, mae peiriant tân amser cyflawn ymhob gorsaf shiftiau amser cyflawn a chriw dydd, heblaw am Wrecsam, lle mae dwy (9).

Lefelau gweithgarwch

Yn 2012/13, fe wnaeth y gwasanaeth:

- Ymdrin â 15,740 o alwadau am gymorth, ac roedd angen troi allan at 6,802 ohonynt.
- Troi allan at 2,349 o danau, 1,204 o argyfyngau nad oeddent yn danau, a 3,249 o alwadau diangen.
- Cynnal 22,201 o archwiliadau diogelwch tân yn y cartref, rhoi 525 o sgysiau am ddiogelwch mewn ysgolion ac 8 mewn lleoedd eraill, a mynychu 17 o ddigwyddiadau cyhoeddusrwydd.
- Cynnal 867 o awditiau diogelwch tân ar safleoedd.
- Torri pobl o gerbydau mewn 74 o ddigwyddiadau.

Ansawdd y gwasanaeth

Yn 2012/13 fe wnaeth y gwasanaeth:

- Fynychu 15% o'r holl brif danau mewn llai na 5 munud, 51% rhwng 5 a 10 munud, 23% rhwng 10 a 15 munud ac 11% dros 15 munud.
- Fynd at 19% o danau mewn anheddau mewn llai na 5 munud, 50% rhwng 5 a 10 munud, 21% rhwng 10 a 15 munud a 10% dros 15 munud.
- Gynnal 7,742 o archwiliadau diogelwch tân yn y cartref i bobl arbennig o fregus, a'r rhain wedi eu trefnu'n benodol yn dilyn atgyfeiriad gan un o'r sefydliadau sy'n bartneriaid inni.
- Gofnodi bod 91% o'r tanau damweiniol mewn anheddau wedi eu cyfyngu i'r ystafell lle y cychwynnodd y tân.

I GYFEIRIO ATYNT

Canlyniadau

	2010/11	2011/12	2012/13
Tanau	3,289	3,156	2,349
Prif danau	1,346	1,296	1,143
Tanau mewn Anheddau	535	530	493
Tanau Annomestig	229	215	147
Tanau Eilaidd	1,623	1,609	887
Marwolaethau oherwydd tân	10	8	8
Anafiadau oherwydd tân	97	64	60